

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső farkas-utca 78. sz. alatt gr. BÄNFEL-
ház emeletében.Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, esztörtökön és szombaton délelben.
Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor
5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.
A „nyilvántartás” czikké sora után 20 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás.

Lapunk új évi folyamába lépve át, a tisztelt előfizetőket fölkérjük az előfizetési összegnek kiadó hivatalunkhoz (Stein János közép-utcai könyvkereskedésébe) mielőbbi szíves beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében hiány ne történjék.

Lapunk előfizetési ára:

Egészévre	12 ft.
Félévre	6 „
Évnegyedre	3 „
Egy óra	1 „

Kolozsvár, január 3.

(D) Ezen napoknak nincs fontosabb híre, mint az, hogy Angolország a jóniai szigeteket Görögországnak önként és felhívás nélkül átengedte; s e nagyszerű tényről Athenében falragaszok értesíték a közönséget.

Mekkora előhaladása ez egy évtized alatt az eszméknek, csak úgy érthetjük meg, ha visszaemlékezünk az 1849 év nyarára, midőn a jóniaiak a görögországi köztársasági propagandához csatlakozva forradalmat kezdtek oly czélból, hogy Angolország védelmére alól felszabadulva, nemzetfeleik országához csatlakozzanak. Azon bátor férfiak, kiket a nemzeti és nagyság emléke hevített, hogy nemzeti önállásukért fegyvert ragadjanak, a rögtönítéleti kivégeztetések s kínos börtönbüntetések áldozatai lettek; s im a miért akkor Anglia őket kivégeztette s börtönöztette, ma önként teljesíti azon kívánságot, s nem állja útját e szigetek és az anyaország közötti egyesülésnek.

Ki tagadhatja ezen jelenségben a világeszmék diadalát? és kitagadhatja meg, hogy Angolország következetes azon magatartáshoz, melyet az olasz kérdésben utóbbi időkben kitüntetett?

Igaz különben, hogy az áldozat mit Anglia a nemzetiségi eszmének hozott, értékeleg nem felelt nagy. A jóniai szigetek lakossága 250,000-nyi lélekszámra megy s összesen 51 □ mértföld területen lakik, és proletariatusa temérdek nagy. E tengeri rablásokhoz szokott nép kormányzása sok kiadást követel, s a távol Anglia pénzűgyére nézve nem kedvező, a mennyiben e szigetek állami bevétele 176,989 font sterling, míg kiadása 187,493 font. E miatt némelyek kicsinylik is Anglia áldozatát. Ámde ezeknek meg kellene fontolniok, hogy több állam van, melynek minden évi deficitje arra mutat, miképp többbe kerül kormányzata, mint a mennyit legmagasbra feszített adó által is bevenni képes.

A jóniai szigetek a keleti ügyekre nézve elég fontos állomások Angliának a végett, hogy azokat némi áldozatok árán is kezén tarthassa; de Anglia meghajol saját birtokában azon eszmének, a mit Olaszországban védelmez, és éppen a mindig önzőnek hirdetett angol politika, régi szokása ellen, oly generositást tüntet ki, mely kezd homályt vetni Napoleon dicsőségére, ki harczott ugyan Olaszország mellett, de szolgáltatáért elcsipte attól Savoyát és Nizzát, kihirdette ugyan, hogy minden ország ura saját sorsának, de ez elvet mindjárt megtagadta mihelyt hitbuzgalmaival jött összeütközésbe, és Rómát fegyveres erejével zárja el attól, hogy saját sorsa felett határozhasson.

Ezen szűkkeblű és érdeklődéssel szemben nagy hatást gyakorol az angol elkövetkező elhatározás a jóniai szigetekre nézve, és az agg Palmerston homlokát oly dicsfényvel keríti, melyet töle igen sokan irigyelhetnek.

Sokan már azt következtetik Angolország ezen tettéből, hogy előlépés ez a keleti ügynek saját érdekében megoldására; sokan hiszik, hogy a betegember alól már Anglia akarja kihúzni a szőnyeget.

Mi nem hiszszük, hogy Anglia Törökország szétbontását kezdeményezné ezáltal. A jóniai szigetek régebben is Görögországhoz tartoztak, s az ozmánok benyomulása után is részint a velencei köztársasághoz, részint Franciaországhoz, és így saját anyaországtól erővel elszakítva, távol eső idegen nagyhatalmakhoz tartoztak. Az 1799-ki orosz-török egyesült hajós sereg által elfoglaltatott ugyan e szigetesort a francziáktól, s török védelmére alá lőn helyezve, de mint külön önálló köztársaság. Az 1815-iki szerződésnél fogva jutottak e szigetek angol öltalom alá; de ekkor is külön államot képeztek; és így mint külön államnak a mostani európai eszmék szerint joga van saját sorsáról annyiban rendelkezni, a mennyiben azt ereje és igénye engedi.

Az eddigi e részbeni európai fogalmak még nem mentek át azon ténre, hogy egyes megalapult országokat feldaraboljanak; s a nemzetiségi szempontoknál csakis a történelmi országterületek körén belől kívánnak érvényt szerezni.

Igy mi a jóniai szigetek átengedéséből nem következtetjük azt, hogy Anglia Törökország szétbontására törekednék; az ozmán államnak is megvan történelmi joga és fontos hivatása keleten, habár ő elmaradása s puhultsága miatt e hivatást nem tudja kellőleg betölteni, és az európai szellemről idegen vallásos szokásai miatt nem képes eléggé fogékonyvá válni az európai civilisatorra, mely nélkül ma már alkalmas kormányzást vinni szinte nem lehet.

Valószínű azonban, hogy Görögország erősítése által két oldalról fog az ozmán nyomást szenvedni; s vagy kénytelen lesz az európai reformokat általában hasznosítani, s czélszerű szabadsággal látni el tartományait, vagy pedig végső sora csakugyan a felosztás leendő régi nagyságát talán Görögország új nagysága fogja kieserélni.

Anglia végcéljait ma még a diplomácia át nem láthatja, de annyi bizonyos, hogy a jóniai szigetek ily önkéntes átengedése mindenkit meglepett, s e ténynek hordereje akkora, hogy már-már Anglia az európai politika vezérszerepét egyedül ragadta kezébe, s nagy fölényt kezd kívívni a francia politika felett, mely úgy a római, mint a mexikói expediciójánál az önzés elfogultság és szűkkeblűség tagadhatlan jeleit adta.

Természetes, hogy az agg Palmerstonnal, szadzunk e legnagyobb diplomatájával, a szintoly genialis francia császár folyvást versenyez; s hinnünk lehet, hogy a császár nem sokára még ennél nagyobb meglepetést fog tervelni, mely által az európai vezérkedés dicsőségét kezeibe visszarágadja.

E szerint azt lehet reménylenünk, hogy a jelen év termékenyebb lesz, mint az elmúlt év vala. Anglia megtette a lépést, melynek logikájánál fogva az olaszegység iránti nézetét érvényesítheti. Ha ő tudott engedelni és tartományát áldozni fel a nemzetiségi egyesülés érdekének, hasonló joggal követelhet az európai nagyhatalmaktól.

Talán a kérdés ezen természetének megfontolása ösztönöz Ausztria külügyminiszterét, hogy a jóniai szigetek átengedése miatt békületlenségét kifejező jegyzéket intézzet a londoni kabinethez.

Végre is legalább megmozdult a világpolitika álló tava, melyet már a múlt évben a binár kezdett befogni.

Azon leszünk, hogy a fontosabb kérdések körül mindvégig tájékozunk olvasóinkat, mert az európai nemzetek sorsa közt a közös civilisatio oly solidaritást idézett elő, miképp nem történhetik többé Európában fontos esemény, melynek reánk nézve is kisebb vagy nagyobb, elvi vagy tényleges befolyása ne lenne.

Mi védjük a történelmi alapokat a nélkül azonban, hogy elfelednők, miképp a történelem halad folyvást előre, s ahoz képest alakulnak át az eszmék és viszonyok; csak hogy mi inkább szeretjük a rendszeres haladást és átalakulást; s ennek látjuk nyomát az angol diplomácia fenemlített feltűnő lépésében.

A forradalmak szomorú katasztrófáit az által lehet kikérülni, ha elveszik a nagyhatalmak azon

követelések élet, melyek a forradalmat népszerűvé tehetnék. A jóniai szigetek nem fognak most fellázadni Anglia ellen, mert ő nem erőszakolja reájok uralmát. Csoda-e ha e nemes protector iránt a jóniaiak annyira kezdenek lelkesülni, hogy most már ők akarnak annak védelmére alá maradni, s megessetik, hogy nem csatlakoznak Görögországgal, ha nem engedik, hogy Alfréd legyen annak királya. Mily meglepő jelenet volna ez!

Kolozsvár, január 4.

Az új év mintha a remények enyhe szellőt lebbentette volna végig az eltűntnek komor szárnyai után; sugdosások és hírek keringenek, melyeknek alaposágáról természetesen jót nem állhatunk; és éppen e miatt nem is regisztráljuk azokat, csak annyit említünk, hogy a hírek habár csöndes, de mind biztosabb fordulatot helyeznek kilátásba, oly fordulatot, mely a magyar alkotmányos felfogásra nézve kedvezőbb.

Nem akarjuk sem közönségünket sem magunkat azzal ámítani, hogy ezen sugdosásoknak nagyobb horderőt s gyorsabb eredményt tulajdonítsunk, mint a mennyit közsá híreknek tulajdoníthatni; de annyit csakugyan a politikai hírek lendületeire nézve tapasztalhattunk, hogy azok legtöbbnyire legalább a valószínűség alapjaira visszavihetők.

Az uralkodónak a múlt év vége felé tett többszöri nyilatkozatai, egy néhány Magyarországot illető kérdésnél az alkotmányosság fentartása, sőt maga azon eset is, hogy p. o. a román patriarkaság kérdésében az államminis-ter a magyar és nem az erdélyi kancellár nézetét osztotta volna; azon legtekintélyes lapoktól is hozott hír, hogy a országgyűlés közbejáró gr. Apponyi a magyar ügy kiegyenlítésének határozott czéljából mulatna Bécsben: mind ez felülről akaratra s alulról reményre látszik mutatni, a magyar kérdés szerencsésebb fejlődésére nézve.

Itt megemlíthetjük még az „Ország” czimű pesti nagy lap ezen eszmekörben járó újvi visszapillantása következő tételeit, melyekben előre bocsátva a múlt évben a sajtó hallgatását, így ír:

A sajtó, a mennyire szólhatott, csak az 1861-diki országgyűlés felirataira utalt s ismét csak országgyűléshez főlebberte a kérdést. Magok a kinevezett hivatalnokok, kik az ország igazgatását átvették, a kibékülés ohaját tolmácsolva, tisztí szökeikből az országgyűlés összehívása mellett szólaltak fel; a Reichsrathba menést még ők is csak egy szóval sem pendítették meg. Hasonlóképp nyilatkoztak a horvát és szláv törvényhatóságok, sőt hasonlóképp az octroyált módon megalakított ideiglenes erdélyi bizottmányok is — tán az egy naszdói kivételével. S megjegyzendő, hogy az erdélyi bizottmányok nem külön erdélyi, hanem az egyesült magyar országgyűlést sürgették. Sz. István koronája összes területén csak az erdélyi szászok töredéke nyilatkozott a reichsrath mellett. Ez intézmény iránt sem a szerbet a vajdaság, sem a román a külön patriarchatus reménye nem tette hajlandóbbá.

Mi történt tehát?

Csak két tényt említünk.

Ő Felsége oct. 28-án a magyar földhitelintézet küldöttségének kijelentette, hogy Magyarországot nem csak anyagi, hanem egyéb tekintetben is kielégítve kívánja látni.

E nyilatkozattal következetesen ő Felsége dec. 18-án, a szűkebb reichsrath ülészakát berekesztvén, nem említette többé Magyarországot és kapcsoló részei képviseletét a Reichsrathban, miről az 1861. májusi trónbeszéd oly határozottan emlékeztet.

E két tény jelentősége — a centralista sajtó minden hárgatásai ellenére — oly szembeszökő, hogy nem szorul bővebb fejtegetésre. Az előbbi tény jelentőségét egyébiránt — mint a közeledés legelső lépését — annak idején különösen is kiemeltük.

E közeledés bizonyítékául tekinthető — mint szintén jelezte volt — a provisorium alatt keletkezett pörök és ítéletek felfüggesztése is, általában pedig bizonyos kerülete az oly tényeknek, melyek a keserűséget s bizalmatlanságot növelhetnék.

Csak ohajtandó, hogy mibamarább következzenek be már Magyarország teljes kielégítése. Ugy aztán csakugyan boldog új évet kívánhatunk magunknak.

Ezen cikkben néhány pont van felemlítve, melyben író a közeledés jeleit ismeri fel. Hasonló kombinációk-e, melyek a városunkban is forgott hírek kedvezőbb versioira szolgáltak alapul, vagy tán valamely pozitívabb alappal is bír e kedvezőbb lendület? Általában meg nem határozhatjuk mi, kik a coulissákon kívül állunk s csak mint nézők vélekedhetünk a dráma fejlődéséről.

Egy feltűnő dolgot azonban meg kell jegyeznünk, a a mit már évek előtt is tapasztalhatunk. Mibelyt ugyanis

éleken kezd terjedni a hír az osztrák-magyar kérdés kiegyenlítéséről, sőt mibelyt e részben a közbejáró államférfiaknak sikerül a császár kedvezőbb nyilatkozatait nyerni ki, egyszerre az Adrián túlról és Páris felől elaludni látszótt hírek indulnak ki, forradalmi irányok- és célzatokról beszélnek. Szóba jön Ausztria, szóba Velence!

Éppen most hozza a „Le National“ azon hírt, hogy Milanóban a kibujdosottak és forradalmárok megint mozognak, s a hír oly ellentétéről beszél, melyeknek az aspremontei csata korszakában mi értelme sem volt volna.

Írja a levelező, hogy az „Aleanza“ című milanoi lap nagyon működik Velence megtámadása érdekében, s hogy az olasz-francia párt az ezen lap által képviselt menekültekhez csatlakozik, kikkel Mazzini is közel fogott, e férfi, ki a francia szövetségnek akkora ellensége.

Ezen szövetkezés a francia ortalomban bizó, s az által biztosított forradalmi szövetezése, kik Olaszország terjeszkedési füllepéséhez kötik reményüket.

Az olaszok egyrésze áll mellettük, kik a francziákhoz ragaszkodnak, s kik úgy hiszik, hogy ha az olasz erő Velencével lesz elfoglalva, elveszti egy ideig vágyakozását Rómára, és így a francziák római politikájának nyomása kevésbé lesz érezhető.

Az olaszok másik része, melynek orgánja a „Perseveranza“ Angliához szit, nem akar csatlakozni az ausztriai menekültekkel, szeme Róma felé van függesztve, s nem bízik a francia politikába.

Ugy látszik ebből, hogy a Mazzinival csatlakozott emigráció és olasz párt, a francziáktól nyer biztatást.

Feltűnő előttünk az, hogy ezen hírek, mily egyszerre s mily gyorsan merültek fel azonnal, a mint valami remény kezd mutatkozni az Ausztria és magyar királyság közti kérdés kiegyenlítésére!

Erdővidék, dec. 15.

Már régóta féltettem ekémet s így ráértem volna olykor tollat ragadni.

Igen, de mi falusi emberektől azt sem tudjuk voltaképp, mit lehet írni, vagy nyomda alá bocsátani.

Régi közmondás, nem mind igaz, mi irva van; de egy más meg azt tartja: szőlő igazat s betörök fejed. Így valóban bajos a tájékozás.

Multkor tudósításom se lehetne szerencsés napvilágot látni. S így már azon tárgyban majd annak idejében kell, hogy megfeleljek. Különbösen úgy hallám, F. Rákoson az agyonvert molnár hulláját közelebből kiásták. Tán most megláták az illetők az erőszakos agyonverés nyomait.

Irhatnék több mindenfélét, néphangulatról és több efélékről.

Igen, de... és így más tárgyhöz kell nyulnom, például az időről írok. Oh mily ártatlan thema! Egyuttal unalmas is lehet. De mint hogy az idő régi, jelen és jövőendő időre osztható, tehát még sem lehet a legunalmasabb.

Voltak jó régi idők, és e fölött az ember a hosszú teli esteken elmélkedhetik, még pedig tűzvilágnál is dobány-

fűst mellett; és minő szép ötletek gyönyörködhetnek, ha a multnak tiszta tükrebe tekintünk!

Merengésünk félbeszakad. Nyilik az ajtó. Sereg új lap. Nagy reményvel nyulunk utána. Hadd lássuk mit mond a jelen? Meggyújuk a gyertyát, és lőn világosság! Arra meg homály. És sok olvasás után újra meg újra meggyőződünk a felől, hogy a jelenben nincs élvezet, megnyugvás, bázi csendesség. Ezek nélkül pedig hiába fáradsunk, nincs áldás. Pedig mi nem szoktunk oly nagy számokban beszélni, mi még álmodunkban sem látunk milliókat, mi kis számmal megelégedünk, melyeket mi már bírunk. Aztán minthogy mi tudjuk hol szorít eszmánk, magunk szeretnénk segíteni bajunkon.

És ekkor már a jövő idő is eszünkbe jut. Nem akarunk mi hábeltornyot építeni. Összezsavarán tán az Isten újból nyelveinket, és így egymást nem értenők meg. Légyárakat sem építenék, de annál kevésbé funánk szappanybuborékot, melyeket ugyan szép színben tüntet fel a nap; de a legkisebb szellő szétrepeszt.

Mi ohajtanók (legalább azon körben, hol megfordultam) a törvényes alapra fektetett kibékülést, és a társaságok és népek méltányos alaponi megnyugtatókat, kielégítőket. És ha ez a jövő évben mind megtörténne, történelmünk egy arany évlappal gazdagulna.

Régi jókedélyünk még meg van. És határtalan türelmünk. És így valahogy eltelik időnk. Mindig a jobbat várva. Ugyis a jó sorsa se jön későn, ellenben a rossz — jöjjön bár mikor is — mindig igen korán jó.

Hallánk valamit a vasutól is. Örvendünk, kivált ha léteztülty, mint értésünkre esett, hogy Erdővidékét is érintené F. Rákos, Ágostonfalva s Úrmös tájéknál. Ekkor csak tudnók értékesíteni erdőinket is, mig most ugyan ki van számítva boldonkint a tisztajövedelem, de hibázik a vevő, s így a fák az erdőben, a jövedelem pedig csak papíron állanak. Aztán marhatenyésztésünk, vas-gyáraink is emelkednének. Forgalmunk, kereskedés lendületet nyerne, s így csak jobb anyagi létnek nézhetnénk elébe. Fel is fogták mind ezt Erdővidék lakói, s tehetségekhez képest ajánlottak abból, mivel bírnak. Melyek a hardocszkiek kivételével közölve is vannak.

Vajha a csiki atyafiaknak a „Korunk“ 159-ik számban nyilvánított felszólalások se hangzanék el, mint pusztában a sző. Három- és Csikszék és vele a székelő nép sokat nyerne. Azt mondhatják ugyan erre némelyek: nem kell provincialis szempontból felfogni a vasút ügyét. Igen, de ha Brassóból Háromszéken át N. Kászonnak s innen az Uz völgyén Oknának vinne, megfelel az eszmének, melyet egy nyugatot kellett összekötő vaspálya igényel, hát miért ne létesülhetne. Annál inkább, ha ez irányban kevesebb akadályok állanak utba.

A székelőföld annyi meg a mennyi anyagot nyújthatna vasúti szállításra, mennyinél a Királyhágón innen mondhatni egy akkora terület sem. Az építési anyagokat, egy naprakészakat se lehetne sehol jutányosabban kiállítani.

Vólnának a székelő nemzetnek érdemei is, de az újabb érdemek a régieket egy tetszik háttérbe szorították.

Különbösen jött nekünk, midőn olvastuk a „K. K.“ egyik számában, hogy a románok nemzeti gyűlés vagy kongressus tarthatása iránt folyamodtak volna. Ekkor csak eszünkbe kelle ötleni a mi székelő nemzeti gyűlésünknek, melyek oly

régóta szünetelnek, pedig mi azoknak törvényes gyakorlataiban voltunk!

De talán elég lesz mindezekről most ennyi, valami újat szeretnék már írni. Sok gondolkodás után eszembe juttat az unjon fölfedezett borviz. De már ez is ki van írva valamennyi lapban, a többek között olvasám a „K. K.“ 169-dik számában; az igaz, hanem a fölfedezés körülményeivel megismerkedve, nem fogják az illetők rossz neven venni, ha én is mondom valamit e tárgyrol. Tehát áll az, hogy azon borviz az Olasztelek és Vargyas közötti térségen az úgy nevezett lukas-kőben fedeztetett fel, valamint az is, hogy S. becsült orvosunk a fölfedezésen jelen volt; de igaz az is, hogy a fölfedezés köztisztviselői honfi b. R. N. ur unszólása s kezdeményezése folytán történt, ki Gy. J. urral kezdték meg az ásatást, s ha a fölfedezést érdemelt tulajdonitjuk, mely bizonyára az, mit egynek megadunk, másoktól nem vonjuk meg. És mind háromnak a zivatáros időben tett fáradságunkért köszönetet méltán szavazhatunk.

Mindezek dacára megbocsátunk az illetők, ha ezen forrást — melynek győgerőit őrmest tulajdonitunk — egyiknek nevére sem ohajtanám elneveztetni; s ohajtásom, hogy a Simonfi-kut elnevezés, valamint az érdemes tudósító kassai hajnalnyitával eltűnnek, a szerint tünjék el. És ha a munkálat folytatásával azon forrás oly gyógyforrássá válik, milyen a reménység, nevezessék Bethlen-forrásnak, még pedig erdélyi fejedelmé s választott magyar király Bethlen Gábor emlékére. ki a népmonda szerint is ezen tájék gyógyforrásait gyakran használta Olasztelekről, és lehet, hogy akkor még létezett a most unjon fölfedezett forrás, és miért ne használhatta volna éppen ezt? Ezen elnevezés által dicső őstünk emlékét tisztelők meg, és így egy érdemus fejedelmé nevére ezen tájékban még inkább megbonosítanak. Ismerve a t. felfedező honfi érzelmeket, bizony számítok jóváhagyásokra.

Különbösen ez nekem csak szerény egyéni véleményem, nem levén pap, keresztelni sem akarok, bajos is olyasmit keresztelni, mit e végett nem tartanak elébe. Bizzuk ezt a hivatottakra s majd annak idejében adják meg nevét a helyszínen, és ebben is tartunk meg székelő szokásunkat.

Mindezek után a t. szerkesztő urnak boldogabb újévet kíván. **)

Egy szántóvető.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az orsz. gazdasági-egyletnek tegnapi tartott igen érdekes ülésében egy bizottság lőn kinevezve ő Felső-hez intézendő felirat szerkesztésére, az urbéri kárpótlás körüli kérdésben, e feliratot valószínűleg egy küldöttség fogja ő Felső-hez benyújtani.

— Szerkesztőségü nyilatkozat. A királyi táblának alkotmányos uton választott s 1861-ben visszaállított bírója bilibi m. Gál János ur, a k. főkezményszek nagyméltóságú id. elnökének idei dec. 19-ri kelt intézkedésénél fogva a kir. tábla ideiglenes elnöke által felszólítottat, hogy miután az osztrák sajtótörvény 12-dik cikke, és a es. k. belügy-

*) A legheylesőbb.

**) Viszont kívánjuk azon ohajtással, bár ez év állitán őnt vissza illető helyére, melyet egy év előtt ott kelle hagynia.

Szerk.

Szerk.

TÁRCZA.

AZ

ÉSZAKI FÉNY.

(Folytatás.)

A szép nők hazájának Erdélynek bájoló hölgykőszorja foglalta el a karzatokat, midőn az országgyűlés első ülését az országos elnök b. Kemény Ferencz megnyitá:

„Az isteni gondviselés jó voltából s törvényi tisztelő fejedelmünk kegyelmességéből szerencsés vagyok üdvözölni Erdélyország egybegyűlt karait és rendeit, a szép pályára, melyen nemes törekvésünk céljainál őseinktől öröklött polgári alkotmányunk erősítése, a királyi szék fényének öregbítése, és szeretett honfitársaink boldogságának eszközzése van kitzítve. Ha sok és csaknem megszámlálhatatlan azon üdvös intézkedések sora, melyekkel őseink — mióta nekünk hazát sze-ztek — azt bölcsességgel erőben, állandóságban, boldogságban, virágzóvá tenni munkálkodtak: valóban t. K. K. és RR! egyikkel sem csekélyebb fontosságú tárgyakkal lépik fel a jelen hongyűlés, mely Erdély évkönyveiben mindenestre kitűnő, vajha egyszersmind dicsőség helyet foglaland el.“

Igy kezdé megnyitó beszédét az ország elnöke; idézzük meg egy pár tételt ezen beszédből, mely az akkori idők és emberek jóakarátát, áldozatra készségét eléggé visztatíkrózi szemben azon vádakkal és betyke feltevessel, mintha az 1848-iki népszerű áldozatok csak is az idők kényszerítésének lettek volna, s nem kedvelt következményei.

„Sok szép és üdvös mellett, mit őseinktől öröklött alkotmányunkban bírnak — mondja a megnyitó beszéd — egy terhes adósság is maradtot reánk... A műveltség, vagyonság és kiváltságai által elődöntö tekintélyt osztály s azon másik közt, melyet számtalan nyomatkossá, fenálló ingatag jogviszonyt eddigelé szelidítette az idők szelleme,

gazdasági fejlettségünk alant állása s a környező példák. De a változott idők s körülmények parancsolólag igénylik a magokét... Hogy áldozatról van szó, azt tagadni nem lehet, de minő áldozattól rejtettek vissza Erdély lelkes fiait, valahányszor törvényes fejedelműktől a közjó nevében voltak felszólítva. Azonban, kik a jövődöbe tekinteni képesek, kik az egybenfüggést, melylyel az emberi s polgári viszonyok különböző ágazatai egymást feltételezik, átlátni tudják; könnyen meggyőződnek a felől is, hogy a tettek, melyekkel lelkiismeretes előfoglalkozásaink után fellépendők vagyunk, az áldozat nevét csak a jelenre vonatkozólag érdemlik, s nem sok év után Erdély legduzsabb nyereségei közé fog számítani az, a miért most egy utolsó felsőhajtás az aggodalmosok részéről mindenesetre megbocsátható.“

Nem azért idézzük ez elnöki beszéd egy pár tételét, hogy az országgyűlés küzdelmeinek leírásába bocsátkozunk, melyeket ha észlelnék, csak azon tapasztalatokra jönnének, hogy magának az országgyűlési szerkezetnek hiányából is folyt ki egy részről ezen gyűléseink nehézkes mozgása, s a koreszmének a század kívánatainak késedelmező teljesítése. Mig a királyi hivatalosokban a kormánytöbbség egyetértve egy-séges program mellett küzdhetett, addig a megyei követek egyszerű három országterületi, aztán számtalan megyei és városi érdekek utasítások által megkötött védelmezésére, s legyezésére kényszerítette egy-séget nem képezhettek szemben a kormány-párt egységével. Ezen utasítások hányszor forgatták ki a képviselőket egyéniségükből? mit láttunk csak ez országgyűlésen is, hogy például Marosszék követi Antal Imre, Berenczey László, kik az országban a legszűbb szabadelvűek közé tartoztak, s kik oly kérdésekben, hol utasítások nem volt, a haladás minden eszméje mellett hévvel nyilatkoznak, kénytelenek voltak a legelő-elkü-lönítés, arányosítás és tagosítás ellen szó-lani s erőltetett okoskodásokkal tenni eleget, meggyőződésük ellen is követett utasításai-nak. Mily neveléses még korunkban is vé-

deni a követi utasítások eszméjét. Volt-e főnabb dolog mint megválasztani a követet, s aztán utasításokkal kötni meg kezét. Ha még ez utasításokat előre szerkesztették volna, a követjelölthez azon kérdést intéz-vén: megfelel-e ezen utasítás elmélete poli-tikai elveidnek? Ezt értenők, mert akkor a követnek alkalma lenne lemondani a meg-választásáról, hogy elveit megmentse s ne váljék egy utasítás beszélő gépjévé; de előre választani a követet s aztán adni szájába a szót, ez nagyon is az ész és meggyőző-dések kijátszása.

Nem akarunk azonban e tárgyba me-riülni; Erdély szorosabban egyesülvén az anyakirálysággal, törvényhozásának tehet-lensége megszűnt; de olvasóink gondolja-nak az elnöki beszéd főnemeltet teteleire, gondolják meg, hogy azon szavak egy régi kormányhivatalnok ajkairól folytak, ki az ugynevezett fontolva haladókhoz tartozott, kit tullekesedés nem siettetett a kordé-seknél, és im e mérsékelt férfiú is kimond-já, hogy az elhagyott nép javára áldozatot kell hozni, a kor intő és sürgető parancsa ez, és e meghozott áldozat néhány év múlva Erdély legduzsabb nyeresége lesz.

Ki tagadhatja e szavakban az idők je-lenségeit, ki tagadhatja, hogy a száma által nyomatkóssá népráti kötelmeinek elisme-résére a század eszméi sürgötték hazánk befolyásosabb osztályait, s hogy e figyelme-zető szózatnak, mely az elnöki székrol hang-zott, már nagy alapja volt a nép ohajtásá-ban, sőt követelésében.

És gondoljunk e szempillantásban a há-rom Zováthy testvérre. Gondoljunk Rindál népkínzó gazdaszafára, gondoljunk Hallayné rangkorságára, gondoljunk Zováthy András vesztegető könnyelműségére s láthatjuk meny-nyire nem érték koruk szellemét, mennyire nem láttak azon emelkedő fölleget, mely az eltiport nép bosszujából gyűlekezik; meny-nyire nem láttak azon sátrusokat, kik a nép-ből kiemelkedett művelt fiak geniúsából pat-tagzanak elő kigunyolni és parodiálni tenni a ezimkört és aristocratiai döllyet; mennyire nem gondolák meg, hogy a nép milliója nyers erejének célszerű ellensúlyozója a

földbirtok, s így hazáját forgatja fel a ki birtokát könnyelműen pazarolja a léha fény-üzésre s tánczos nőkre.

Menthetlenül veszni, pusztulni kell annak, ki az idők szellemét át nem éri, mert nap az, mely a legutolsó tűzhelyig is előnti su-garait, s nincs hatalom annak fényét elho-mályosítani.

És vajlon a mi volt kicsinyben a három Zováthy testvér, nem volt az nagyban, a haza? Egy isten gyermekei, nem néztük-e alá egymást. Becsültük-e társas életünkben a szív és lélek érdemét a nélkül, hogy mel-lette a rangot és sorsot mérlegbe tegyük; nem érzett-e a főur brami idegenséget csak a szegény nemes iránt is, habár ő is jogi-lag csak annyi érvénnyel bírt a társada-lomban? s nem nézte-e horgas szemmel a szegényt, ha társas körében szerepelni akart s a polgár nem viseltetett-e döllyfel azon művelt ifju iránt, kinek atyja boeskort és harisnyát viselt? Ki különítette el az egyént azon családi sorsról, mely közt bölcsőjét rin-gaták? Ki vette tekintetbe a sors felett az ész, szív és műveltség érdemét? És vajlon meggondolták-e, hogy azon nép, mely baráz-dáinkban izzadásával segíti a természetet, s házunkra jölétet, életünkre kényelmet áraszt; azon nép nem igánkba vetett szolga, de ke-zére adott javaink haszonbérleje munka ál-tal; polgár, kinek a haza védelmében s fel-virágzásában nagy része, ember, ki éppen úgy, mint bárki más ésszel és szívvel szül-letett; barátunk, ki, ha velünk munkáját megosztja, mi is vele megosztani tartozunk eszünket, szívünket s jölétünket? s ki, fia esztét, képességét oda fejleszti a hol mi ál-lunk, teljes értelemben egyenlővé vált ve-lünk?

Kisebb-nagyobb mértékben mindnyájan meg voltunk rontva a százados előítéletek lidércnyomása által, s a század szellemé-nek sugallai a mult idők balfogalmainak sü-tét fellegre csak jtt-ott törtek keresztül. Éreztük, hogy nagy kötelességeink vannak, a nemes szív tettekre is sürgtetett, de a meg-szokás öntudatunkon kívül is reánk tapadt.

(Folytatjuk.)

ministeriumnak 1852 dec. 18-án 6622. sz., és ugyancsak a cs. kir. igazságügy-ministeriumnak 1854. jun. 6-ki 797-dik szám alatti első rendelvények szerint a hivatalnokok az időszaki sajtóban előljáróik tudta és híre nélkül közre nem működhetnek; tehát a fenirt királyi táblabíró ur is nyilatkozatát adja be az iránt, hogy magát jövődre nézve a felsőbb rendeletekhez tartja, s ennek folytán nevének a „K. Közlöny” munkatársai sorából kihagyása iránt a kellő lépéseket megteendő, vagy pedig adjon felvilágosítást az iránt, ha a „Kolozsvári Közlöny” idei 171-dik számában kelt irók névsorában említett Gál János név nem azonos az övével.

Ezen rendelet következtében mélt. Gál János ur fel-szólított minket a kellő nyilatkozat megtevére. És mi ezen-vel nyilatkozatunk, hogy m. Gál János urtól nevének köz-lésére nézve nem kértünk és nem is vettünk felhatalmazást; az említett előfizetéseinkben felmentett névsorban azon ér-dekes hazánkiai vannak felemlítve, a kik lapunkba eddig el-é irtak. Ezek között közöltük m. Gál János ur nevét is, ki szintén írt e lapokba s kitől remélhettük, hogy jövőre is írni foghat.

Ezenfelől ki kell sajnósan nyilatkoztatnunk, hogy méltóságos Gál János ur gyakorlott és szép tollát, melyet hosz-szas régebbi hivataloskodása alatt is az uralkodó és biza-érdekében hasznosított mindig az irodalom terén, jövőre nél-külözni kénytelenek vagyunk mindaddig, míg az alkotmá-nyos állapotok visszaállítatnak.

— Maros-vásárhelyről írják, hogy az ottani k. büntetőtörvényszék dec. 29 én ment végbe a nyilvános végtárgyalás Zwörner Ádám, Schmidt István, Szendrei Jó-zsef, Gyergyai János, Fodor László, Poszler József, Szodoma Venczel és Szongott Gergely ellen, a kik a múlt télen mint hamis tizkrajczáros bankjeggyártók Kolozsvárt fogat-tak be. A vádlottakat Dr. Scheitz Antal német nyelven, s országos ügyvédek Szentmiklósy Károly és Kozma Endre magyar nyelven védtek. A tárgyalás nagy számú hallgató-ság jelenlétében esti 8 óráig tartott. Az ítélet más nap mon-datott ki magyar nyelven. A négy első vádlott 11 évi, a négy utóbbi 10 évi nehéz börtönrre ítéltetett. Valamennyi el-ítelt s ügyvédek főlebbezését jelentették be. Az első a vádlottak megnyugtatóra kijelenté, hogy mintán előbbi polgári életük mocskotalan, s a hamis bankjegyek nem adattak ki, minélgyva se az államnak se egyeseknek kárt nem okoztak, a fölterjesztésnél a büntetés iránti ítélet sze-lidítése fog ajánlatni.

— A „Herm. Ztg.” vereint mit dem „Sieb. Boten” első száma, sőt azóta már több is megjelent. A két lap régi ta-lajdonai egyesítvők itten. Ezuttal csak az első számról szó-lunk, melynek mindjárt első czikke ezen arrogans czímet hordja „Oester reich und Sachsenland.” Valóban a szász journalistika ezen kis terület melletti ágaskodása méltán rajongásnak tetszhetik mindenki előtt. Csak nem régen megvagdala a „Herm. Ztg.” szerkesztője is Iliariann Papin urat, hogy ő Ausztria sceptruma alatt egy román színezetti országot akar a Tiszán innen kikerekíteni, és valjon nem sokkal szerénytelenebb kívánat az, a mit éppen ezen Oes-terreich und Sachsenland czímtű cikkekben kíván Schmidt ur? Valjón 180 ezer szász a királyföldön két oly nagy létszámú román népessége alakíthat-e egy Sachsenlandot, és valjon ha a „Herm. Ztg.” helytelennek látta Papin azon kívánatát, hogy egy új Oláhországot állítson, lehet-e helyes az ő ki-vánata: midőn Erdélyből egy külön Szászországot akar ki-kanyarítani? Ezen czélját e lap azzal indokolja, hogy a szászok forron vágyának a Reichsrathba, de az erdélyi népek reac-tioja miatt soha sem sikerülhet már itt egy országgyűlés, hogy a szászok így a Reichsrathba mehessenek; ki kell te-hát kapni a dolgot, ki kell szakítani E-délyből egy Sach-senlandot, a nemzeti universitást a Landtag méltóságára kell emelni. Egy szóval Szászország legyen Erdélytől külön or-szág, bírjon saját országgyűléssel csupán azért, hogy vá-laszthasson a Reichsrathba, mert ő akar menni! Ezzel aztán közöl három okmányt az 1848 i viharos napokból, melyek-ből kiakari huzni, hogy ezen országos állás meg is volt igérve a szászoknak. Hatalmas czélzatú cikket így végzi: „Jóllehet a reactio Stadion lángeszű művét megbusítva, ezen okmányokat is a levéltárakba helyezte el, jóllehet a bála-datlanság politikája, melylyel Schwarzenberg Felix bercezt Európát meglepni szándékozott, a szász hajnal rózsapírját a reményhagyottság éjfélel cserélte fel, amde ma már megint felült a nap! Mi alkaldozva ma, hogy azon tárgyalásokat megint felfogván, egy jól szervezett Szászor-szág szerveztessék, és a jelen év január 14 én összegyű-lendő szász nemzeti egyetem egy országgyűlés teljes jogával felruháztassék?”! No csak neki, lesz mindjárt elég ország e kicsiny Erdélyből, mely magára sem képes egy erős országgá alásitni.

— A „Herm. Ztg.” vereint mit dem Siebenb. Boten” című lap szemrehányást tesz a „Sürgöny” nek, hogy az osztrák közvélemény árával szembe uszik.

— Jókai lapja a „Hon” már köreinkben is bemu-tatta magát, s a legkedvezőbb fogadtatásban részesül. E lap, ugyszólv, folytatása a tavalyi „Magyar Sajtó”-nak, melyet most Vajda János szerkeszt. A „Hon” igen csinos külsejű, czélszerűen berendezett lap; szerkesztősége azon egyénekből áll, a kik eddig a „M. S.” belmunkatársai vá-lának; ismert irányja ugyanaz, a mi a tavalyi „M. Sajtó”-é volt, s Jókai a közönséghez intézett beközöltejében örö-mel jelenti, hogy az általa eddig szerkesztett „M. Sajtó” előfizetőinek nagyrésze a „Hon” megalapítására is jelenté-kenyen befoly. A lap nemzetgazdasági és kereskedelmi rovatának szerkesztéséről Ivánka és Jellinek urak gondos-kodnak s a tárczában Jókai legújabb regénye „Politikai divatok” indul. Ajánljuk miveltsegi köreink figyelmébe. A Vajda János „Magyar Sajtó”-ját, és a Kovács Lajos által szerkesztett „Független”-t most nem ismertethetjük még, mert nem kaptuk. E helyett megemlékezünk egy külföldi lapról. E lap a Türr tók által fenntartott és a magyar emigratio közönségül szolgáló milánói „Alleanza”, mely nov. 15-kétől fogva Hefli (Heller) Ignác vezetésével áll mint

napilap jelenik meg, s tárczájában a magyar vers- és no-vellairódomal kitűnőbb termékeit folyvást ismerteti az olasz közönséggel. A „M. Sajtó” első számait is vettük. Kiállitása csinos, felosztása jó; majd megismerjük szellemét is.

— Az államadossági bizottság 6 Felsőlegének jelentést tévén az államadossági ügynek az 1862. év első semestere végével számbavett állásáról, kistül, hogy az államadosság 5 ptes o. é. tőkére átszámítva összesen 2452.011,086 fnt 91⁵/₁₀ kr, melyből levonva az állami letét-pénztár és a lomb-árd-velencei törlesztési alap activumát, összesen 6.576,409 forint 51 kr, marad 2445.434,667 fnt 10⁵/₁₀ kr.

— Egy szegény paraszt ember, a szathmári hetivásáron 200 o. é. forintért ökreit eladván, ment baze-fél falujába. Hosszafutuban ráestelédván, a bíróság ment, kérte, hogy reggel vennie át 200 fjtát, mert fél, hogy a koresmában tőle ellopják. A bírő nem akarván a felelőssé-gét elvállalni, az oláh paphoz küldötte, ki egész örömmel a pénz feletti örködést magára vállalta, mondván a szegény embernek: „Sohase fardadjon már kigymed vissza a kores-mába, hiszen nálam a szébbéjén is elalhatik.” A szegény ember megköszönve a szívessegét, ment egyenesen az istál-lóba, de mert a szénahéja ajtaját nem találta, csak a já-szolba fektött. A kocsis, ki hon nem volt, csak későbbén tántorgott baze részegen és a szénahéjába fektült. Az oláh pap éjjel lassan az istállóba ment s a pénz es embernek vélt nyakát beretvával elvágta, ki pedig kocsisra a egyszer-smind rokona is volt. Másnap reggel a szegény ember be-lép az oláh paphoz és pénzét kéri, az oláh pap bántulában csaknem kövé mered s tagadni kezdé a pénz nálalétét; a szegény ember bírósághoz szaladt, azaltal a meggyilkolt koc-sis hullája is föfedeztetett. A pap elfogottat, s a szolgabíró vallatására tettét bevalván, most Berekszászon börtönbén ül. Mi lesz vele, még nem tudni. (D. V. E.)

Nemzeti színház. Kedden, dec. 30-dikán, bérlet-szünetben, ingyen népelőadásul egyveleg: a „Sziget-vári vértanúk”-ból, „Ilka” dalműből s a Csikós” népszim-ből, mindezt végre „Egervár védelme” czímtű tableau zárta be. A földszínen és a karzatán, mint ingyen helyeken, temérdek sokaság volt; de annál kevesebb volt a zártszéki s páholyközönség. A czél, melyet ez intézkedés elérni re-mélt, sehoggy sem sikerült. Új fizető közönséget, azaz olyat, egyrészt annak, mely eddig oly hűségű látogatója szokott lenni a színháznak s most oly szokatlan módon mellőzi e nemzeti intézetet, nem édesgetett Thalia templomába s az ingyen-közönség sem okultatott kellően, szívének s lelkeének kerge aligha olvadozhatott, s hajlama a szépre, jóra, nemese fogékonyabbá válhatott a művészet fölkeztjeinek látásán és hallásán; a szokatlan nagy zaj s lármá miatt ugyanis kivált kezdetben egy darabig az előadás csaknem merőben élvezetelen volt. Óhajandó, hogy a népből is valamivel válogatottabb gyülekezet venne részt ily alkalmak-kal. Ugyanazért azt indítványozzuk, hogy népelőadások alkalmával is szabni kell a földszíni s karzati bemenetelre némi csekély ár, p. o. a földszínrre 20 kr, a karzatra 10-et, továbbá bérletben s nem bérlet szünetben adni; ne-hogy a mostoha körülmények mellett is tántoríthatlan bi-vekeknek maradt kevés számú pártolók is elkezdjenek idege-nedni a színházról.

Csütörtökön, jan. 1-én 1863-ban „Új évi üdvözet, al-legorai képletben, új díszletekkel” s „II. Rákóczi Ferencz fogsága”, ered. tört. dráma 5 felv. írta Szigeti 1848 ban. Mind a képlet, mind az előadás élénk tetszésű találkozt. A képlet egy nagyobb s három kisebb festvényből s illető-leg transparentből állt. A nagyobbban „1863” fellírás vala olvasható kétfélel aneypaleoportoktól tartva, ezen aláírással: „Boldog új évet!” A más 3 festvény s transparent köz-ül a közönség szívfomlaga fölemelkedő lánglelett „haza-fiság”, a jobb kéz felől „m i l y e s z e t” s a bal felől „i p a r” felírások díszlett, görög tűz mellett gyönyörűen vette ki magát. Készítője: Beczkai kibivatott. A dráma sze-replői közül különösen kitűntek a többiek felett: Paulai, Paulainé, Szöllösi Róza, Follinsz s Boér, mint igen jeles Knittelus. Közönség szép számmal.

Szombat, jan. 3-dikán „Cid, a hon szabadító” dráma 5 felv. írta Corneille, ford. Hegedüs Lajos. Gyönyörű elő-adás, élvezetteljes est, szép közönség. Mindenek felett Pau-lai remek játéka méltó a kiemelésre. A pesti színművészek legremekőbb szerepléseire emlékeztetett.

Vasárnap, jan. 4-kén. „A peleskei notarius” gyenge előadás, de különösen kitűnt Rajz, előbb mint vasas német, később mint Herman, Fanni jegyese; többször kibívták. A darabot befejező karének a Rákóczi notájára annyira tet-szett, hogy ismételni kellett. Közönség igen szép számmal.

POLITIKAI HIREK.

FRANCZIAORSZÁG, Páris, jan. 1. A „Sch. Corr.”-nek távirják: A császár ma egy órakor fogadta a diploma-tiai testületet. A pápai nuntius volt az újvi szerencsekívá-natok tolmácsa, mire a császár szilárd reményét nyilvání-totta, hogy a béke a kezdődő évben is fenn leend tartva.

A „France” megbarázdolta ama tudósítást, melyszert a Párisban közelebből elfogott lengyel menekültek szabadon bocsátattak volna. Az erre vonatkozó nyomozás még folyamat-ban van. A lefoglalt iratokból a derül ki, hogy a lengyel forradalmi bizottság összeköttetésben áll Mazzinival s az olasz cselekvő párt többi vezetővel.

A joniai szigetek Görögországhoz csatolására vonatko-zólag egy lap azt írta volt, hogy mintán az olasz király, Nápoly annexioja következtében, jogutóda az egykori két Szicilia királyainak, Victor Emanuel király is meg fog hi-vatni a joniai szigetek ügyében tartandó európai értekez-letre, mert a két Szicilia királyja is aláírta volt az 1815-iki bécsi szerződéseket. Erre a „Patrie” megjegyzi, hogy csu-pán nyolcz állam vett részt a bécsi szerződés zárományá-ban: Ausztria, Francia-, Angol, Porosz- és Oroszország, mint nagyhatalmak és Spanyol, Svédország és Portugallia, mint hadfolytató felek.

Páris, jan. 2. A mai „Moniteur” szerint a császár

következőleg válaszolt a diplomaiiai testület szerencsekívá-nati tisztekedésére: Szerencsés vagyok, hogy az összes ha-talmak képviselői által látom magamat körülvetve. Ezek tanúságot tehetnek azon óhajtam iránt, a hatalmakkal ba-rátságos összeköttetésben élni, mi a jelen és jövő biztossá-gára oly annyira szükséges.

OLASZORSZÁG. Turin, jan. 1. A király ma a ka-marának egy, küldöttséget fogadta, a mely az új évet sze-rencseltette. Ő felsége következőleg szólott: Az 1862-dik év az olasz nép több kívánatait betöltetlenül hagyta; azért kitarásra van szükség az áldozatvitelen és türelemben. Ha az egység az országban fenálland, s Olaszország ja-vára minden egyestülve e feltételeknek meg fog felelni: ugy a hadsereg is betöltendi az ország várakozását. A király végül felhívta a küldöttséget, hogy e nyilatkozatát tudassák Olaszországnak.

A „Stampa” bizonyosnak állítja, hogy a joniai szige-tek átengedése Korfú is belé van érve.

A belügyminister egy körrendeletében felhívja a pré-fektusokat, hogy nyissaanak nemzeti aláírást a rablók ellen bátoriságot tanúsított családok kártalanítása- és megjutalma-zására. A minister azt mondja, hogy a rablóskodás eredmé-nye mindazon roszaknak, a melyek a nápolyi népre örök-ségül szállottak az előbbi kormányról, a mely a polgarisodás fejlődését s a felvilágosodást akadályozta. De reméli, hogy a rendellenesség közepette, a mely minden politikai át-alakulást kísérni szokott, fel fogják találni a rend helyreál-lításának eszközeit. A nép, a kormány közremunkálásának segélyével, minden reményét elvette a volt rendszer pártbí-veinek. Amde minden nemzet közös gondoskodással tartozik a maga tagjainak áldozataiért. Szükség, hogy minden olasz tartomány részt vegyen a déliek szenvedéseiben. Mig a kor-mány egy idevonatkozó törvényjavaslaton dolgozik, felhívja a nemzetet önkényes közremunkálásra.

A „Stampa” szerint bizonyos, hogy a belügyminister azon 220 zászlóalj nemzetiség szervezését, a mely a múlt évben Garibaldi indítványára szavaztatott meg a kamara ál-tal, bevégezendi. Toskana némely részében fegyvergyűjtést és toborzást kísérték meg. A főnökök azonnal utasítottak, hogy ezen kísérleteknek egész erélyvel álljanak ellent. Az igazságügyminister a királyi ügyészekhez a nápolyi tarto-mányban körlevelet intézett, a melyben felhívja őket, hogy azon bírák elmozdítását tegyék javaslatba, a kik a brigan-tik ügyében lefolyt perekben nem fejték ki elég buzgal-mat; valamint jutalmakat azok részére, a kik megérdemlik, hogy jó maguktartása figyelembe véssék.

A franciaia követnek Sartiges grófnak dec. 28-án hosz-szas értekezése volt Pasolini külügyministerrel. Ez alkalom-al ismét azt a kérdést vitatták: miért nem fogadta el az új kabinet Dronyn de Lhuynes ismeretes jegyzékét, a mely-ben az a kívánat volt nyilvánítva, hogy terjeszteszenek Fran-cziaország elébe javaslatokat a Róma és Turin között esz-közöndő kiegyezésre. Erre Pasolini gróf azt felelte, hogy az olasz kormány egyáltalában nincs azon nézetben, hogy a római kérdés ez időszert tárgyalás alá véssék. A turini kabinet jelenleg nincs azon helyzetben, hogy oly javaslato-kat tehessen, a melyekkel sikerre volna kilátása. Olaszor-szág el fogja várni a kérdés teljes megoldását az esemé-nyek kikerülhetlen folyamától; a kormány e közben, maga részéről az ország belbiztatásával s a camorristák és ra-blók kiirtásával fog foglalkozni. Egyébiránt az olasz kormány teljesen méltányolja a szellemet, mely a császár tanácsaitat átlugci, s habár azokat követni nem lehet, ez mindamellét legkevésbé sem érinti a két állam közti jó viszonyokat s az olasz kabinet azon élénk óhaját, hogy Franciaország-gal a barátságos viszony, a mely e két államot egyesíti, továbbra is fentartassék. Azt mondják, e nyilatkozat igen kellemetlenül hatott a franciaia követre, a ki ily guyoros passiv ellentállást nem várt volna.

Ismét komoly összeköttetés adta magát elő a kormány s a főpapságnak egy tagja között. A florenzi érsek egy ujon alakult papi egylettől nemcsak elismerést tagadta meg, hanem egyszersmind az egylet valamennyi tagját felfüggesz-tette hivatalaikból. A kormány, a mely a különben is csak kölcsönös segélyezés végett alakult egylet szabályait már megerősítette volt, nem akarta nyugodtan elnézni az érsek el-járását s az ügyet az államtanács elébe vitte azon indítvány-nal, hogy az érsek, világi javaimai felfüggesztésének terhe alatt szólíttassék fel rendeleteknek visszavételére. Az államtanács azt határozta, hogy előbb közölni fogja az in-dítványt az érsekkel s egy havi gondolkodási időt ad neki.

NÉMETORSZÁG. Berlin, jan. 1. A minister Berlin városa szerencsekívánati feliratának fogalmazványát kívánta fölterjesztetni. A városi küldöttek megtagadák ezt és a mi-nisternek magát a feliratot küldik, hogy a királynak kéz-beítse. A felirat többi közt így szól: Mi hiszük, hogy a királynak sikerülni fog, a nehéz aggodalmakat szétszórni; mert egy sajnálatraméltó összeköttetés, mely az alkotmányvi-szály kiegyenlítése előtt a kormány csak a leg sürgetősebb törvényjavaslatokat fogja a kamara elébe terjesztetni, jelesen a ministeri felelősségre s a főzámvevőségre vonatkozókat.

OROSZORSZÁG. Sz. Pétervár, jan. 1. Egy csá-zári ukáz a váltókibocsátási képességet nem-kereskedő polgár- és katonarendű egyénekre is kiterjeszti. A váltójog ezután katonatisztekre és polgári hivatalnokokra is alkalmaz-tatni fog.

Egy német lap szerint az orosz kormány Lengyelor-szágnak egy oly összeesküvést fedezett föl, melynek elá-gása nyugati Poroszországra is kiterjedt, s a melynek czéja egy januárban kitörendő fölkelés volt. Ezen fölfedezés kö-vetkeztében Lengyelországban számos elfogatások, s nyugati Poroszországban házmotázások történtek.

Varsóból jelentik, hogy egy gyalogsági század Tsera-goiban, saját századosa ellen fellázadt. Több altiszt s 60

katonai haditörvényszék elé állították. Az elfogatások folyását tartanak; a rendőrség által elfogatott személyek közt Wysocki, dülki gazdag földbirtokost is említik.

GÖRÖGORSZÁG. Athéne, dec. 27. A nemzeti gyűlés a közelebbi múlt bűnét megnyitotta; de mivel csak 70 tag volt jelen, mint határozási képességgel nem bíró, elnapoltatott s még eddig nem volt második ülés. Az ideiglenes kormány és a ministerium tagjai közt egyenlenségek uralkodnak.

A „France”-nak írják, hogy a görög nemzet többsége el van tökéltve, egyelőre nem választani királyt, hanem az ideiglenes kormányt egy évre választott triumviratus által helyettesíteni.

A „Patrie” közlése, Elliotnak Thessalia átengedése tárgyában küldetésére vonatkozólag, Konstantinápolyban nagy felindulást idézett elő; ezenfelül a kérdéses határ igazítás Páris- és Konstantinápolyban eddigelő se diplomatiai uton föl nem állítottatott, s e hivatalosan nem közöltetett.

MOLDAVIA-OLÁHFEJEDelemség. Bukarest, dec. 19. A „P. L.”-nak írják: A moldvia-oláh kamaratársaságban magán uton Dr. D. Lhuys francia külügyérnek egy a szerb kormányhoz intézett sürgönyét látták. Ezt Garassanin küldte Románia kormányához, s a fegyverszállítványról szól. Franciaország kimondja benne, hogy Szerbiának joga van fegyverkezni és annyi fegyvert szerezni, a mennyire szükség van, mintán békélésben áll mind a szomszédokkal, mind a portával. Garassanin annál jobban sietett a jegyzék közlésével, mert az oláh-moldva kormány nagy zavarban volt a szállítvány miatt. A követeket nagyon meglepte a jegyzék. E közben szép lassan szállítják a fegyvereket kis Oláhország-ból rendeltetésük helyére. Ugyan kell vigyázni, nehogy a batáron olálkodó törökök a szerb vagy oláh területre betörjenek, legalább egy részét a fegyvereknek el ne vegyék. Mind Bukarestből, mind Szerbiából csapatok mentek s az utóbbiak tekintélyes módon várják fegyvereiket. Bukarestben híre járt, hogy a törökök román területre léptek, a fegyverszállítványt elfoglalandók. Ma a lapok e hírt megcáfolják. Mindenki nagy események előestéjét érzi előre. Általános meggyőződés, hogy Oroszország a tavaszon bizonyos esetben előkészületeket tesz tövölges fellépéséhez Keleten.

A „W. P.” pedig a következő nagyfontosságú hírt közli: Nem elég, hogy a fegyverszállítás kérdése a kedélyizgatottságot nagy mértékben fokozta, most ime egy új körülmény merül fel, a mely a válság kitörésével fenyeget. A porta, a mint itteni irányadó körökben állítják, visszatörölésül Kuza fejedelemnek a fegyverszállítvány ügyében tanúsított magatartásáért, az oláh kormánytól a két utóbbi évről hátralékban levő adó lefizetését követeli. Ha a fejedelemiség állampénztárai annyira tele volna, a mely tökéletes üresség uralkodik bennök, még akkor is oly bizonyos a porta követelésének nem teljesítése, a mely kétségtelen most, hogy Kuza fejedelem kormánya azt határozottan visszautasítja. Valóban úgy látszik, mintha minden arra volna számítva, hogy összeütközést idézzenek elő.

AMERIKA. Uj-York, dec. 20. A kormány iránti elégtelenség növekszik; miniszterváltást követelnek. Az utóbbi csata vesztéseiről rendkívül. Az ir dandár 1200 emberből csak 250 maradt életben. Bunkerfield tábornok felőre alatt 3000 embert vesztett. Hancock tábornoknak 40 halott és 160 sebesült tisztje volt. Burnsides megszüntette a további hadműveleteket. Az egyesületek Kingstonnál némi elönyt vívtak ki. McClellan még nincs kikiáltva elnöké. Seeward visszalépésének híre újból felmerült.

Ujabbak. Bécs, jan. 3. A „Gen. Corr.” az 1863-i politikai helyzetet harcias vagy békés kilátások felett elmélkedvén, taglalja az európai kabinetek egymás közötti viszonyokat s a függő kérdéseket. A lapoknak Poroszországi hadi készüléteiről szóló tudósításait hirt ábrándoknak nyilvánítja s azzal végzi, hogy az 1863-ik év nem lesz háborús év.

— Berlin, jan. 2. A mai „Staats-anzeiger” írja nem hivatalos részében: A király, meghülés következtében, akadályozva volt az új évi üdvözléseket fogadni. Ugyanazon okból a béke templomában Sanssoucinál tartott életünnepek sem lehetett jelen.

— Frankfurt, jan. 2. Az „Europa” című hírlap kivonatot közöl Reichberg grófnak Ausztria külföldi

ügynökeihez intézett sürgönyéből, a mely a görög kérdést a keletivel szorosán összefüggőnek tünteti fel. E kivonatot szerint a sürgöny tiltakozást tartalmaz valamely olasz herczegnek a görögörönra emelése ellen.

— Páris, jan. 2. A „Patrie” írja: A császár a tegnapi újévi elfogadás alkalmával társalgott a követekkel s a követeségek főnökeivel. A spanyol követeségi titkár- Muronak sajnálatát nyilvánította Concha tábornagy távolléte miatt s reményét, hogy a viszonyok Francia- és Spanyolország között ismét a régi lábra állanak vissza.

— Páris, jan. 2. A „Sch. Corr.”-nek távirikja: Londonban és Turinban egy erős párt van Aosta herczegnek görög királyllyal választatása mellett. Ausztria a legérellyesebben tiltakozik e választás ellen s itteni jólérsült körökben tudni vélik, hogy a francia kormány osztja a bécsi kabinetnek ez ügybeli nézetét. — Az új-évi bemutatás alkalmával feltűnt, hogy Kaleris a még el nem ismert görög ideiglenes kormány képviselője is jelen volt. — Concha nem tér vissza Párisba, holmijét ma indították el Madridba.

— Roma, jan. 2. A pápa fogadta a francia követet. Beszédében a legnagyobb dicsérettel halmazta el a francia hadserget. Haláját nyilvánította az oltalomért, a melyet neki nyújt az örök város és a szentszék ellenségei ellen. Szólt a császárról, a császárné érdényeiről s nagy érdekeltséget nyilvánított a császári herczeg iránt. Végül áldását adta minden tisztre, katonára s egész Franciaországra. A pápa s az egész gyülekezet meg volt hatva. Montebello tábornok bemutatta a tiszteket. Egy Turinon át jött távirat szerint ő szentsége azt a hiedelmét is nyilvánította, hogy a bünbáló Piemont a szentszék lábához fog borulni, a mint Jakób borult az angyal lábához, miután egy éjen át küzdött vele a nélkül, hogy ismerné.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

Sz. 3926 1862.

Hirdetmény.

Nemes Kolozs megye által közhírré tétetik, miszerint Kern Imre pesti nagykereskedő gróf Csáky György elleni 23000 forint váltó-tőke követelése, s ennek járuléka behajtása végett alperes gróf Csáky György urnak Nagy-Almáson nemes Kolozs megyében lévő, már lezárított, s bíróság 30849 forintra 50 krra becsült mindennemű ingóságainak bírói nyilvános árverése megengedtetvén, annak foganatosítására 1863 évi január 28-án és következő, ugy február 22-én és következő napjaira két határidő tűzetik ki, a helyszínen Nagy-Almáson, holott is azok az első árveréskor csak becsáron vagy azon felül, a másodikok pedig becsáron alól is, a többet ígérőnek azonnali kész pénz fizetés mellett el fognak adni.

Nemes Kolozs megye id. Törvényszékének Kolozsvárrt, 1862, dec. 16-án tartott ülésétől.

NEM HIVATALOS.

Dr. Béringuier

cs. kir. szabadalmazott

NÖVÉNY-GYÖK

HAJ-OLAJA

eredeti üvegekben 1 frt. ujp.

(3) Ezen szer, mely a legjobb ily nemű külföldi készítményeket jogosan feljúlmutja, minden ártalmas vegyiésektől ment, s a legalkalmasabb növényi részekből és olajos anyagokból van összetéve, gazdag szénén tartalmaz, mely utóbbinak rendkívüli befolyását az újabb nyomozások oly világosan meghatározták, mindenütt és mindenkor mint a haj- és szakál fentartására, erősítésére és szépítésére hasznos, mindenkitől, ki csak azt használta, mint a

haj- és szőr épsége és szépsége

fentartására, ápolására. különös kedveléssel ismételve folytonosan használatott. Dr. Béringuier NÖVÉNY-GYÖK HAJ-OLAJA megóv a foltonként képződő hajatlanságtól, a hajnak eleven fényt, kellemes simaságot és ruganyos lágyaságot kölcsönöz, különösen hol már a haj- és szőr hullás vagy kintinó kopaszság mutatkozik feltétlenül kimaradhatlan eredménnyel.

Dr. Béringuier összes szabadalmazott készítményei az eredeti szabott áron: Kolozsvárrt: csak is gyógyszer. Wolff J. s Khudi J. özvegyénél kaphatók, valamint Abudbányán: Ferenczi Mihály; Beszterczén: Kelp Ferenc; és Dietrich & Fleischer; Brassóban: Stenner F.; Déván: Büchler A.; Nagy Engelen: Bisztricsányi A.; Erzsébetvárosban: Schmidt A.; Hátszegén: Mátéfi Béla gyógyszer; Kézdi-Vásárhelyt: Hankó László; Köhalomban: Melas Ed. F. gyógyszer; Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Vándory & Brandsch; Segesvárrt: Mi-selbacher fia és Teutsch; Sz-Ujvárrt: Placintár és fia gyógyszer; Szász-Régenben: Wachner Tragtott; Szászsebenben: Weissörtel Ad. G.; Sebenben: Zóhrer J. F.; Székely-Keresztúron: Binder Márton; Seps-Szentgyörgyön: Vitályos Béla; Sz-Udvarhelyt: Kauntz J. A. gyógyszer; Szeredában: Gozsy A.; Sz-Somlyón: Ruszka Ignác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tordán: Velits G. és Wolff G.; Zalatánán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

JELENTÉS THEAKOROK SZÁMÁRA.

Erdély s Magyarhon jelesebb városait már buzamosabb idő óta, a legelső készítőktől származó ugynevezett „orosz cikkekkel” ellátva, van szerencsém ezennel is tudatni, miként Kolozsvárrt szénutczában az ugynevezett Reschnerféle 133 számú lakásomon, a mlgs. b. Bornemisza Ignác né urasz. házával átellenbe, a legjobb minőségű muszka-thea, ugynevezett Samoir, Lavoit, jamaikairum, Arak (fehér-rum), Puncs-Eszenziával s más külföldi szeszes vidító italokkal, Török-puliszkával, pipafejekkel, ellátott gazdag választéku raktárom nagyban és kicsinyben a t. cz. közönségnek a legjutalmasabb ár mellett szolgáltatásra áll.

Az italok elküldésére vannak kisd 3-16 kupásnyi átalagocskám.

A megrendelések a legjobban és leggyorsabban teljesíttetnek.

ASPIR SAMU.

Tarnapolból az orosz határszélen.

(6) (2-2)

Nyomatott az ev. ref. fűtanoda betűivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

(5) FIGYELEMRE MÉLTÓ! (1-2)
A nemzeti szálloda emeletében még csak néhány napig lesz látható:

Latvanyai a LONDONI 1862-ki KIÁLLITÁSNAK és PARIS BOULEVARDJÁNAK.

A terem reggeli 10 órától este 9 óráig a megtekinteni kívánók részére nyitva áll.

Blanc Theodor, Berlinből.

(4) Ó V Á S. (1-2)

A „Kol. Közlöny” 177-ik számában gr. Lázár Johanna Hunyadmegyében Lúdsd és Kosztend helyegekben állított lévő részjóságát eladóvá teszi.

Alólr, mint a fennevezett részjóság kétharmadának tulajdonosa ezennel ó vást tesz ama jóságok eladásá ellen; és a jogi hátrányok terhe alatt figyelmezteti a netalan venni szándékozókat, s ünnepelesen tiltakozik, hogy senki is azon jóságok felett vásárba ne bocsátkozzék. Reteg, 1863. Jan. 4. Id. gr. Bethlen József.

(766) MAINZI Drescher és Fischer (3-5)

valódi RETEK-CZUKORKÁNAK

egyedüli raktára Kolozsvárrt Karvázy Józsefnél. Ezen czukorkák, melyek már évek óta egész Németországban a legnagyobb sikerrel használtattak és mint a legjobb szer a köhögés és mell-fájás ellen elősmertetvén, annál inkább ajánlható, mivel a fennebbi gyárosok jelenleg sokkal jobbított retek-czukorkáinak hatásáról jót állanak.

Árai:

1 valódi doboz 45 kr

Valódijában kapható még: Tordán, WOLF GÁBOR gyógyszerész urnál és Enyeden WINKLER JÁNOS ur fűszer, anyag és festék kereskedésében.

STÉEN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvtárusnál

KOLOZSVÁRTT

kaphatók:

Oláh Judith. Történeli regény egy kötetben. Irta Dózsa Dániel. Ára 1 ft. 20 kr.

Ingyen tanító francia nyelvmester. A francia nyelvet színtoly könnyen, mint alaposan megtanulni kívánó magyar ifjúnak ajánlja Samuel. I. rész. Az alap- és bővített egyszerű mondat. (A Kékkönyvtár XIV. füzeté.) Ára 1 frt 60 kr.

Képek a hazai történelemből. Gyermek számára szerkeszté Tanczos János. Ára 50 kr.

Bolond Miska naptára 1863-ra. Számos eredeti fametzzettel. 80 kr.

István bácsi naptára 1863-ra.

Szerkesztő Májor István. Ára 50 kr.

A garaboncs diák naptára 1863-ra. Számos alkalmi és alkalmatlan képpel és képtelenséggel. Ára 80 kr.

A kis Andor és Zoltán könyve.

Elemi magyar Olvasókönyv. Mindkét nemű népiszólak I-ső és II-dik osztályainak számára írta Pánczél Ferenc.

Tizenkét csinos fametzzettel. Ára kemény kötésben 50 kr.

Görög régiségtan (antiquitas graeca)

a tanuló ifjúság számára írta Garda József. Ára 50 kr.

Kolozsvári Album. Szerkesztik b.

Bánffy Dezső, Deák Farkas, Réthi Lajos.

Ára 2 ft o. é.

A háziorvos, vagyis 500 legjobb háziorvos 145 betegség ellen. Ezenkívül utmutatás miként kell élni hogy 100 éves kort érjen el az ember. Ára 1 frt.